

The Turkish Journal of

Gastroenterology

The Official Journal of
Turkish Society of Gastroenterology

ISSN 1300-4948

September 1995
Volume 6 • Number 3

The Turkish Journal of

Gastroenterology

The Official Journal of Turkish Society of Gastroenterology

ISSN 1300-4948

September/Eylül 1995
Volume/Cilt 6
Number/Sayı 3

Production/Yapım
BAYT Ltd. Şti.
Tel. 312 4313062

Print/Basım
Nurol Matbaacılık
Tel. 312 4333224-25

Published quarterly
Üç ayda bir yayınlanır

**TURKISH SOCIETY OF
GASTROENTEROLOGY**
Türk Gastroenteroloji Derneği
Ankara 1959

President/Başkan
ALİ ÖZDEN

Vice-president/Başkan Yardımcısı
BURHAN ŞAHİN

Secretary-General/Genel Sekreter
SELEHATTİN ÜNAL

Treasurer/Sayman
SEDAT BOYACIOĞLU

Member/Üye
ABDÜLKADİR DÖKMECİ

Correspondence/Yazışma
Bayındır Sok. 17/7 06420 Kızılay,
Ankara-Turkey
Tel. 90-312 4354373
Fax: 90-312 4318040

© TÜRK GASTROENTEROLOJİ DERGİSİ'nde
yayınlanan bütün yazıların yayın hakkı Türk
Gastroenteroloji Derneği'nindir.

© All rights of the articles published in the
TURKISH JOURNAL OF GASTROENTEROLOGY are
reserved by the Turkish Society of Gastroenterology

Editors / Editörler

Editor-in-Chief / Editör
Ali Özden

Associate Editors / Yardımcı Editörler
Cihan Yurdaydın
Bülent Sivri
Uğur Yılmaz

Editorial Board/ Yayın Kurulu

Hamdi Aktan	Burhan Kayhan
Ahmet Alper	Faruk Memik
Mehmet Altın	Ali Menteş
Nusret Aras	Zeynel Mungan
Serap Aslan	Ahmet Musluoğlu
Kadir Bahar	Leziz Onaran
Yücel Batur	Atilla Ökten
Güngör Boztaş	Oya Övünç
Fikri Canoruç	Oktay Özdemir
Yılmaz Çakaloğlu	Macit Sandıkçı
Metin Çakmakçı	Nurgül Şaşmaz
Hanefi Çavuşoğlu	Rauf Sezer
Salih Çolakoğlu	Nihat Sipahi
Halil Değertekin	Halis Şimşek
İsmail Dinç	İlkay Şimşek
Gülbin Dökmeçi	Gonca Tatar
Nurten Erol	Hasan Telatar
Ömür Gönen	Nurdan Tözün
Fatih Hilmioğlu	Candan Tuncer
Fahri Işıtan	Bedri Uzunalımoğlu
Tankut İlter	Özden Uzunalımoğlu
Cem Kalaycı	Nefise Barlas Ulusoy
Uğur Kandilci	Süleyman Yalçın
Selim Karayalçın	İsmet Yılmaz

International Advisory Board/ Uluslararası Danışma Kurulu

J. Cummings, Cambridge, U.K.
A. Ertan, Houston, Texas, USA
M.J.G. Farthing, London, U.K.
P. Ferenci, Vienna, Austria
A. Hidayatov, Baku, Azerbaijan
J.O. Hunter, Cambridge, U.K.
E.A. Jones, Amsterdam, Netherlands
M. Kalayoğlu, Maddison, Wisconsin, USA
O. S. Machmudov, Tashkent, Uzbekistan
H. Saisho, Chiba, Japan
E. Tan, Perth, Australia
R. K. Mittal, Charlottesville, Virginia, USA

Yazarlara Açıklama

Türk Gastroenteroloji Dergisi

Türk Gastroenteroloji Dergisi'nde, gastroenteroloji alanındaki orjinal araştırma, inceleme ve ilginç olgu bildirimleri yayınlanır.

Bütün yazılar yayınlama ve inceleme kurulunun onayından geçtikten sonra yayınlanır.

Dergide, yayınlama ve inceleme kurulunun müsaadesi alınmak koşulu ile bazı istisnai haller hariç, derleme yazıları yayınlanmaz.

Dergide yayınlanacak yazı ve makaleler için resmi dil Türkçe'dir. İngilizce, Almanca, Fransızca yazılmış yazılar da yayınlanabilir. Yazıların başında Türkçe ve İngilizce özetin verilmesi gerekir.

Yazılar, **Türk Gastroenteroloji Dergisi, Bayındır Sokak, 17/7, 06420 Yenışehir-Ankara** adresine 4 nüsha gönderilmelidir. Ayrıca yazının son şeklinin 3.5 inçlik bir diske "Text Only" olarak kaydedilmiş bir kopyasında gönderilmesi basım çalışmalarını hızlandırması açısından yararlı olacaktır. Postadaki kayıplardan dergi sorumlu değildir.

Dergiye gönderilen yazıların daha önce başka bir yerde yayınlanmamış veya yayın için gönderilmemiş olmaları gerekir. Daha önce kongrelerde tebliğ edilmiş ve özeti yayınlanmış çalışmalar, bu özelliği belirtilmek üzere kabul edilebilir. Yayın için gönderilen yazıların geri alınması istenirse yazarın bir dilekçe ile başvurması gerekir.

Yazılar gönderilirken kontrol listesi izlenecek ve yayın hakkının devri sözleşmesi tüm yazarlarca imzalanacaktır.

Gönderilen yazıların kontrol ve düzeltmeler için posta giderleri karşılığı olarak 500.000 TL, yazı yayına kabul edildiğinde ilave olarak 500.000 TL, renkli fotoğraf içeren yazılar için 2.000.000 TL, **Türkiye İş bankası Mithatpaşa Şubesi 304220-431943** nolu Türk Gastroenteroloji Dergisi hesabına yatırılacak ve dekontunun kopyası yazıyla birlikte gönderilecektir.

Araştırma herhangi bir kuruluş tarafından maddi destek görmüşse makalenin başlığının son kelimesi üzerine yıldız(*) konularak aynı sayfada dipnot olarak belirtilir.

Başlık sayfasında, yazarların adları açık olarak başlığın altında yer almalıdır. Soyadları üzerine yıldız konularak, yazarın akademik ünvanları ve çalıştıkları kurumlar açık

şekilde dipnot olarak belirtilir. Yazışmalar için haberleşme adresi, telefon ve varsa faks numarası yazılmalıdır.

Araştırma yazıları 10 sayfayı, olgu bildirimleri 4 sayfayı geçmemelidir.

Özetler,

İngilizce Özet: Makale başlığı aynen İngilizceye çevrilerek yazılmalı ve altında en fazla 150 kelimedenden oluşan özet yer almalıdır.

Türkçe özet: En fazla 150 kelime olmalı, kaynaklardan önce gelmelidir. Olgu bildirimlerinde Türkçe özete gerek yoktur.

Anahtar kelimeler Türkçe ve İngilizce olarak özetlerin altına yazılacaktır.

Metin yazımı A4 (21x29.7 cm) kağıda çift aralıklı olarak sol tarafta 3 cm, sağ tarafta 2cm boşluk bırakılarak yazılmalıdır. Metinde Giriş, Gereç ve Yöntem, Bulgular, Tartışma, Sonuçlar ve Kaynak başlıkları büyük harflerle ve koyu yazılmalıdır.

Resim, grafik ve çizimler iyi kalitede kuşe kağıda çizilmiş ya da basılmış olmalıdır. Resim, grafik ve çizimlerin arkasında bir ok işareti ile üst kısmı, sıra numarası ve makalenin adı mutlaka belirtilmelidir.

Her resim, grafik ve çizimin altında aşağıdaki örneğe göre (arabik rakamlarla) kısa bir açıklama yer almalıdır.

Örnek: Resim 1. Tedavi öncesi ülserin görünümü.

Tablolar her biri ayrı bir sayfaya arabik rakamlarla (Tablo 1, Tablo 2, .. gibi) yazılmalı. Her tablonun başlığı olmalı ve tabloda geçen kısaltmalar tablo altında belirtilmelidir.

Kaynaklar yazıda geçiş sırasına göre yazılmalı ve metin içinde parantez içinde belirtilmelidir. Yayın için en çok 25'i olgu bildirimlerinde 10'u geçmemelidir. Kaynak yazımı için örnek;

1. Burns JI: radiation duodenitis. Proc roy Soc Med 1971; 64:395-6.

2. Pope CE II. Anatomy and developmental anomalies. In: Sleisenger MH, Fordtran JS, Editors. Gastrointestinal disease, pathophysiology, diagnosis, management. Section A. The esophagus, 3rd ed. Philadelphia. Saunders 1983; 407-14.

Reprint verilmeyecektir.

Instructions for Authors

The Turkish Journal of Gastroenterology

The Turkish Journal of Gastroenterology publishes original manuscripts, leading articles, letters and case reports concerned with all the aspects of clinical and basic gastroenterology and hepatology.

All the manuscripts are reviewed by the editorial committee of the journal before acceptance.

The official languages are Turkish and English. English and Turkish written abstracts should accompany each manuscript.

One original and three copies (four complete set) of the manuscript should be mailed to the editorial office at the following address: **The Turkish Journal of Gastroenterology, Bayındır Sokak No. 17/7, 06420 Yenışehir, Ankara-Turkey. Tel. (90-312) 4354373, Fax: (90-312) 4318040.**

The manuscript should not have been published previously, except in abstract form and none is under consideration for publication elsewhere. The letter of transmittal must be signed by all authors. The author's checklist and letter of transmittal should be enclosed with submitted manuscripts.

The title page should be a separate page, and should include the followings: 1. The title of the article both in Turkish and English, 2. Full name of each author, 3. The departments or institution where the work was accomplished.

Abstracts, An abstract not exceeding 150 words should be presented on the second page.

Not more than eight key words should be inserted below the abstract.

Manuscripts, The manuscripts should be typed on the one side of standart A4(21x29.7 cm) white paper, double-spaced throughout, including references, footnotes, tables and legends. 3 cm margins should be left at the top, bottom, and the sides of each page.

We reserve the right to copy, edit accepted manuscripts, reviews, letters and editorials. Galley proofs will be sent to the corresponding author for final approval. They must be returned within one week of receipt.

The editors and publishers are not responsible for the opinions expressed by contributors to the Turkish Journal of Gastroenterology. Accepted manuscripts become the permanent property of the Turkish Gastroenterological Society and may not be reproduced by any means, in whole or in part without written permission of both author and the publisher.

Figures, All illustration are to be considered figures. There should be a brief legend containing sufficient information. They should be numbered consecutively with Arabic numerals. Photographs should be submitted in black and white as high contrast, glossy prints, 9x13 cm. Line drawings should have a label on the back indicating the number of the figure, the names of the authors and the title of the manuscript.

Tables, Type each table on a separate sheet. Number and title should be indicated.

References, The references should be numbered consecutively, and be listed according to the order in which they are first referred to in the text. The number of the reference should be given in a parenthesis at the end of the sentence. A list of references should be typed double-spaced on a separate sheet(s). (In listing references abbreviate names of the journals according to Index Medicus. The following style should be used:)

1. Burns JI: radiation duodenitis. Proc roy Soc Med 1971; 64:395-6.

2. Pope CE II. Anatomy and developmental anomalies. In: Sleisenger MH, Fordtran JS, Editors. Gastrointestinal disease, pathophysiology, diagnosis, management. Section A. The esophagus, 3rd ed. Philadelphia. Saunders 1983; 407-14.

Reprint, No reprints are sent to the author's). A price list and order blank form for reprints will be sent to the corresponding author at the address shown on the manuscript before the journal issued.

Contents / İçindekiler

From the Editor / Editörden

From the World of Gastroenterology / Gastroenteroloji Dünyasından

- 303 Hepatic C: Current issues and the potential for future progress
Hepatitis C'nin bugünü ve geleceği
Y. BAYRAKTAR, A. COLANTONI, N. DE MARIA, D. H. VAN THIEL
- 314 Extrahepatic manifestations associated with chronic hepatitis C
F. B. HOLLINGER
- 317 Endoscopic therapy of pancreatitis
A. ERTAN
- 320 Immunomodulator therapy of IBD
A. ERTAN
- 323 Ebola virus enfeksiyonu: hemorajik ateş etkeni filovirus
Ebola virus infection: filovirus causing haemorrhagic fever
Ş. USTAÇELEBI
- 327 How important is the intrinsic activity of benzodiazepine receptor ligands in the behavioral amelioration of hepatic encephalopathy?
Hepatik ensefalopatinin düzelmesinde benzodiazepin reseptör ligandlarının intrinsek aktivitesinin önemi nedir?
H. ÇETİNKAYA, C. YURDAYDIN, Ö. PALAOĞLU, S. USANMAZ, Ö. UZUNALIMOĞLU
- 332 Kronik B hepatit enfeksiyonunda immünohistokimyasal yöntemle HBsAg boyanma paternlerinin tanısal önemi: İmmünohistokimyasal, serolojik ve histolojik bulguların karşılaştırılması
The diagnostic value of immunohistochemically HBsAg staining patterns in chronic hepatitis B infection: Correlation among histological, serological and immunohistochemical findings
S. BİLGİ, İ. ÇIRPAN, K. KUTLU, S. ÖZDEMİR, G. DÖKMECI
- 337 Karaciğer sirozunda serum beta-karoten ve retinol düzeyleri
Serum retinol and beta-carotene levels in liver cirrhosis
M. PALABIYIKOĞLU, N. ÇETİNKAYA, N. SİPAHI, A. ÖZDEN, K. BAHAR
- 343 Karaciğer sirozu tanısında ve prognozun değerlendirilmesinde plazma AT III düzeylerinin katkısı
Contribution of plasma AT III levels to the diagnosis and prognostic evaluation of liver cirrhosis
M. İŞLER, N. YÖNETÇİ, A. SAĞCAN, H. YÜCEYAR, Y. BATUR
- 350 Karaciğer sirozunda plazma karnitin düzeyleri
Plasma carnitine levels in liver cirrhosis
A. KAPLAN, M. S. BATUN, F. CANORUÇ, L. ERDİNÇ, N. CANORUÇ, C. TURGUT
- 353 Sirotik portal hipertansiyonlu hastalarda üst gastrointestinal sistemde görülen patolojiler
Oesofagogastroduodenal endoscopic features in patients with cirrhotic portal hypertension
M. E. DOLAR, M. ÖZTÜRK, M. GÜLTEN, S. G. NAK, F. MEMİK
- 355 Hemodiyaliz hastaları ve aile bireylerinde hepatit B, C ve HIV serolojik işaretleri
Hepatitis B, C and HIV seromarkers among hemodialysis patients and family members
O. YAZANEL, F. CANORUÇ, A. KAPLAN

- 359 Spontan bakteriyel peritonitli olgularda asit sıvısı kültür yöntemlerinin karşılaştırılması
Comparison of ascites fluid culture methods in patients with spontaneous bacterial peritonitis
J. S. BENGİSUN, E. SELVİ, E. ARİBAL, Ş. YAVUZDEMİR, H. ATAÖĞLU, S. KARAYALÇIN
- 362 Malign asit ayırıcı tanısında serum asit albümin gradiyenti ile asit a1-antitripsin düzeyi
Serum-ascites albumin gradient and ascitis fluid a1-antitrypsin for the differentiation of malignancy-related ascites
A. OKAN, E. TANKURT, H. AKBAYLAR, İ. ŞİMŞEK, Ö. GÖNEN
- 368 Akalazyada pnömatik dilatasyondan sonra gastroözofajial reflü
Gastroesophageal reflux following pneumatic dilatation in achalasia
N. YÖNETÇİ, S. BOR, M. İŞLER, A. MUSOĞLU, A. AYDIN, H. ÇAVUŞOĞLU
- 372 Sıçanlarda stres ülseri profilaksisinde düşük molekül ağırlıklı heparinin (CY 216) rolü
The role of fraxiparine in the prophylaxis of stress ulceration
N. İŞBİL, K. ÖZLÜK
- 379 Gastrik mukozal erozyonlar ve tiroid hormonları
Gastric mucosal erosions and thyroid hormones
U. BENGİSUN, K. KARDEŞ, S. AYDINTUĞ, A. KOYUNCU, E. ANADOL
- 380 Duodenum ülserinde 6 aylık omeprazole tedavisi
6 months of omeprazole treatment in duodenal ulcer disease
M. KAYA, S. KARAYALÇIN
- 387 A novel point in association between Crohn's disease duration and colorectal carcinoma development
Crohn's hastalığı süresi ile kolorektal karsinom gelişimi ilişkisinde aktüel bir nokta
A. K. GÜRBÜZ, F. M. GIARDIELLO, T. M. BAYLESS

Tüm üyelerimizin Genel Merkez Genel Kurul Üyeliği hakkını Genel Kurul karara bağlamıştır. Bu nedenle üyeliğinizin devamı için 1995 yılı üye aidatı olan 500.000 TL'sinin aşağıda belirtilen banka hesap numarasına ad ve soyad belirtilerek yatırılması gerekmektedir.

Türkiye İş Bankası
Mithatpaşa Şubesi
Hesap no. 30440-403519

"Biz batı medeniyetini bir taklitçilik yapalım diye almıyoruz. Onda iyi olarak gördüklerimizi, kendi bünyemize uygun bulduğumuz için, dünya medeniyet seviyesi içinde benimsiyoruz" 1926.

K. ATATÜRK

Türk Gastroenteroloji Derneği'nin Sayın Üyesi,

Izmir'de 25-29 Eylül-1995 tarihleri arasında gerçekleşecek XII. ULUSAL TÜRK GASTROENTEROLOJİ Kongresi derneğimiz İzmir şubesi yetkili kişileri ile yapılan görüşmeler ve yapılan antlaşma sonucu İzmir şubemiz tarafından yürütülmektedir. Kongre programı dahil olmak üzere tüm sorumluluklar İzmir şubemizde bulunmaktadır. Gelişmekte olan bir ülkede yaşanan tüm güçlüklerle rağmen üstün bir çalışma azmi içinde çalışmaktadırlar. Başarılı bir kongre yaşayacağımızı umut ediyoruz. Kongrelerimiz ana konularından birisi sürekli olarak Türkiye'de gastroenterolojinin sorunlarına ayrılmıştır. Düzenleme komitesi bu kez konuyu daha da güçleştirerek Avrupa Birliğine giriş sürecine girmiş olan ülkemizde Avrupa ile entegrasyonda yaşayacağımız sorunların tartışılmasına ayrılmıştır. Bu nedenle Avrupa Birliği konusuna ve gastroenterolojiyi ilgilendiren konulardaki gelişmelerin aktarılmasının uygun olacağı kanısına vardık.

Avrupa birliği kurma ya da Avrupa'yı birleştirme çabaları geçmişte bir çok devlet, din adamı ve düşünür tarafından gündeme getirilmiştir. Orta çağda bu konudaki girişimler sonuçsuz kalmıştır. 1453 yılında İstanbul'un Türkler tarafından fethinden sonra Avrupa'da yine yeni tehditlere karşı birlik konusunda fikirler üretildiğini görüyoruz. Amaç barış içinde ve güçlü bir Avrupa yaratmaktır. Cruce 1623 yılında dünyada barışın sağlanması için ticaretin geliştirilmesi gerektiği fikrini ortaya atmıştır. 18. Yüz yılda Fransız düşünürü J.J. Rousseau Avrupa birliği için federal bir çözüm önermiştir. St. Helena adasına sürgüne gönderilen Napolyon bile Avrupa federasyonu kuracağını İngiltere'nin bu fikre karşı çıkması nedeniyle güce başvurduğunu söylemiştir. Ünlü filozof Kant da Avrupa da ülkeler arası federasyonun kurulması gerektiğini bildirmiştir. Alman iktisatçı Friedrich List gümrük birliğinin tüm Avrupa'yı kapsayacak şekilde olması gerektiğini ileri sürmüştür. Ekonomik birlik ve siyasal birleşme, iki kardeş gibidirler biri dünyaya gelmeden öteki doğuşa hazır olamaz diyen bu iktisatçıdır. Malesef bu devrede Avrupadaki tüm girişimler milliyetçi fikirler de içerdiğinden başarıya ulaşmamıştır.

1900 yılında sosyolog Anatole Leray Beaulieu Avrupa birliğini yalnız devlet adamlarının ve düşünürlerin değil Avrupaya gelecek zararlardan kaygılanan tüm akılcı insanların da bu birlikteliği düşündüğünü bunun kaçınılmaz olduğunu vurgular. Ayrıca bu bilim adamı

Osmanlı imparatorluğunun da bu birliğe zaman içinde alınabileceğini bildirmiştir. Bu devrede Avrupa'daki dinsel, siyasal, ekonomik çıkar çatışmaları ve milliyetçilik hareketleri tüm şiddeti ile devam etmektedir. Avrupa birliği arayışları, Avrupa'daki çatışmaları ortadan kaldırmaya yetmediği gibi dünyayı savaşın eşiğine getirmiştir. Sonuçta insanlık birinci dünya savaşı gibi bir felaketi yaşamak zorunda kalmıştır. Bu savaşın ortaya koyduğu korkunç katliamları gören Avrupalılar birleşmenin, bütünleşmenin zorunluluğunu tekrar gündeme getirmişlerdir. Bu nedenle birinci dünya savaşı sona ermeden Amerika Birleşik Devletleri başkanı Wilson'un ortaya attığı Milletler Cemiyeti teklifini Avrupa memnuniyetle karşılamıştır. Ancak Milletler Cemiyeti Avrupa birliğinin kurulmasında ve barışın korunmasında etkili olmamıştır.

1922 yılında Kont Kalergi Bonn'da yayınladığı bildiride "PAN-Avrupa Birliği kurulmasını teklif etmiştir. Bu birliğin, dünyada Rusya, Britanya ve Amerika gibi güçler karşısında önemli bir güç olacağını vurgulamıştır. 1926 yılında bazı iktisatçılar ve iş adamları "Avrupa Gümrük ve İktisat Birliği" derneğini kurmuşlardır. Yine iş adamı Louis Louchcu Avrupa'da kömür, çelik ve tahıl konularında tekellerin kurulması gerektiğini bildirmiştir. Ayrıca bu dönemde posta, telgraf, gemicilik, ulaştırma ve sağlık konularında çok sayıda uluslararası fonksiyonel işbirliği yapılmıştır. 1929 Dünya ekonomik bunalımı daha ileri uluslararası ilişkilerin gelişimini engellemiştir. 1930' lu yıllarda Avrupa birliği açısından son derece şansız gelişmeler yaşanmıştır. İtalya'da ve Almanya'da iktidarı ele geçiren faşist ve nazi hareketleri dünyayı ikinci büyük bir felaketle karşı karşıya getirmişlerdir.

Avrupa Birliği kurulması yolundaki çabalar ikinci dünya savaşı esnasında da sürdürülmüştür. Fransa'nın nazi işgali altında kaldığı yıllarda ünlü Fransız yazarı Albert Camus gizli olarak çıkardığı bir gazetede Avrupa federasyonu fikrini yeniden ortaya atmıştır. "Liberer et Federer" Fransız direniş hareketinin sloganı olmuştur. Aynı fikri benimseyen kuruluşlar Almanya'da, İtalya'da, Hollanda'da Çekoslovakya ve Yugoslavya'da gizli olarak faaliyetlerini sürdürmüşlerdir.

Ortaçağdan ikinci dünya savaşına kadar olan dönemde Avrupa birliği düşüncesi ortak ekonomik ve siyasal çıkarların bütünleştirilmesinden ziyade, Napolyon, Hitler, Musolini gibi hırslı liderlerin ya da ülkelerin Avrupa'ya hakim olma arzularını maskeleyen için kullanılmıştır. Malesef Avrupa'ya barışı getirmeyi arzu-

layan filozof, sanatçı, bilim adamları ve akıllı devlet adamları ideallerini gerçekleştirememişlerdir.

İkinci dünya savaşı felaketinde 30-40 milyon Avrupalı hayatını kaybetmiştir. Ekonomik yapısı tahrip olan Avrupa büyük bir yoksullukla karşı karşıya kalmıştır. Siyasal istikrarını kaybeden Avrupa iki süper gücün paylaştığı bir bölge haline gelmiştir. İkinci dünya savaşı sonrasında sermayenin büyüdüğünü ve uluslararası bir nitelik kazandığını görüyoruz. Savaş sonrası uluslararası siyaset ve ekonomik alanlarda işbirliğini güçlendirmek için 26 Haziran 1945'de imzalanan bir antlaşma ile Birleşmiş Milletler Teşkilatı kurulmuştur. Ancak Avrupanın güvenliği açısından Birleşmiş Milletlerin kuruluşu Avrupalıları tatmin etmemiştir. Çünkü daha önce kurulmuş olan Milletler Cemiyeti ikinci dünya savaşının çıkmasına engel olamamıştı.

İki süper güç karşısında siyasi ve ekonomik bağımsızlığı koruma arzusu yanında iki dünya savaşının ortaya çıkmasında büyük sorumluluğu olan Almanya'nın gücünün denetlenmesi de arzu edildiğinden Avrupa Birliği girişimleri tekrar hızlandırılmıştır. 1946 yılında Churchill Birleşik Avrupa Devletleri yaratma fikrini ortaya atmıştır. Avrupa Birliği yolunda birçok hareket birbirini izlemiş ve çeşitli komiteler kurulmuştur. 1946 yılında Churchill'in Zürih'te önerdiği Avrupa Konseyi 5 Mayıs 1949'da kurulur fakat İngiltere bu kuruluşa sıcak bakmaz. 1949 yılında Batı Almanya'nın yeniden kurulması Fransızların gelecekte endişelenmelerine yol açmıştır. Bu nedenle Fransızlar Avrupa Birliğinin kurulmasında gidecek yolda çok önemli girişimlerde bulunurlar. Nisan 1951'de Fransa, Almanya, Hollanda, Belçika, Lüksemburg, İtalya Avrupa Kömür ve Çelik Birliği'ni kurarlar. Mart 1957'de Roma Antlaşması ile Avrupa Ekonomik Topluluğu, Avrupa Atom Enerji Komisyonu kurulur. 1961 ve 1967'de General de Gaulle İngiltere'nin başvurusunu geri çevirdi. 1973'de İngiltere, İrlanda, Danimarka'da topluluğa katıldı. Haziran 1979'da ilk kez Avrupa Parlamentosu için seçimler yapıldı. 1981'de Yunanistan 1985'de İspanya ve Portekiz birliğe girdi. 1986 da ortak pazar, 1992'de gümrük birliğine geçildi. Şubat 1992'de Maastricht antlaşması ile de Avrupa Birliği tam ekonomik ve ortak para sistemine geçilmesine karar verildi.

Roma antlaşması kişilerin, malların, hizmetlerin ve sermayenin serbest dolaşımını sağlayacak bir ortak pazar kurulmasını ön görmüş bu ortak pazarda bir gümrük birliği eksenine oturtulmuştur. 1987 yılında Roma Antlaşmasını tadil eden tek senet yürürlüğe girmiş Avrupa topluluklarına dört serbest dolaşımın dışında politik, sosyal ve kültürel bir boyut getirmiştir. 1994 yılında gecikmeli olarak yürürlüğe giren Maastricht antlaşmasında ortak pazarın bir ekonomik ve parasal birliğe dönüşmesi ön görülmüş, ayrıca iç işlerinde koordinasyon, güvenlik ve dış politikada iş birliği boyutları antlaşma kapsamına alınmıştır.

Türkiye 12 Eylül 1963 yılında Avrupa Ekonomik Topluluğu ile arasında bir ortaklık kuran ANKARA Antlaş-

ması'nı imzalamıştır. Bu antlaşma 1-ARALIK-1964 yılında yürürlüğe girmiştir. Sözkonusu antlaşmanın nihai hedefi tam üyeliktir. Şu anda hazırlık dönemi çalışmaları yapılmaktadır. Gerçek Avrupalılar yüz yıllarca önce orta asyadan atılan okun avrupaya ulaştığı gerçeğini kabullenmekte ve Türklerin dışlandığı bir Avrupa topluluğunun inandırıcı olmayacağını kavramış bulunmaktadırlar. Bu birliklilik tarihin akışı içinde gerçekleşecek ve dünya birliğinin de birgün mutlaka gerçekleşeceğine inananlara umut verecektir. Türkiye doğu ile batı arasında aklın ve çağcıl düşüncenin köprüsü olacaktır. Yüz yıllarca önce açtığımız kapıdan geçecek ve varlığımızı tüm dünyaya kanıtlayacağız. Türkiye manevi değerlerinden, kültüründen ve egemenliğinden taviz vermeden demokratik ülkeler arasındaki seçkin yerini alacaktır.

Avrupa ile entegrasyonda sorumluluk özellikle yetiymiş insan gücüne ve onu yetiştiren üniversitelere düşmektedir. Türk toplumu bu olayı bir umut olarak gördüğünü dile getirirken esas yönlendirici yaratıcı güçlerden ses çıkmamaktadır. Türk Gastroenteroloji derneği bilimsel faaliyetler gösteren bir dernek olması nedeniyle bu konuyu gündemde tutmak durumundadır. 1933 yılında ATATÜRK'ün ifade ettiği "Türk milletinin yürümekte olduğu ilerleme ve medeniyet yolunda, elinde ve kafasında tuttuğu meşale müsbet bilimdir" gibi yolunu aydınlatacak ve bulacağımız çözümlerde bize yol gösterecek olan müsbet bilimdir.

Avrupa Birliğinin organizasyon şeması Tablo 1'de görüldüğü gibi her konuda olduğu şekilde sağlık alanında da oluşturulmuştur. 1957 yılında imzalanan ROMA sözleşmesi ile Avrupa Birliği (European Union-European Community) içinde kişilerin, hizmetlerin, malların ve sermayenin serbest dolaşımı ön görülmüştür. Tıp sektörü içinde kişilerin ve hizmetlerin serbest dolaşımı 1975 yılında Avrupa komisyonunun yürürlüğe koyduğu ve 5 Nisan 1993'de pekiştirdiği direktifler doğrultusunda yürütülmektedir.

Avrupa Birliği'nde tıp ve sağlık ile ilgili komisyonlarla işbirliği içinde olan ve tüm doktorları temsil eden (uzman, pratisyen, asistan) organizasyon Doktorlar Daimi Komitesidir (Standing Committee of Doctor, Comitée Permanent) dir (1959). Üye ülkelerin delegelerinden ve farklı tıbbi organizasyonların temsilcilerinden oluşur. Ayrıca gözlemci olarak üye olmayan ülkeler de katılabilmektedir. Bu kuruluş gönüllü bir organizasyondur, üye ülkelerin verdiği üyelik ödentileri ile çalışmalarını yürütmektedir.

AVRUPA TIP UZMANLARI BİRLİĞİ: (The European Union of Medical Specialists-EUMS-Union Européenne des Médecins Specialists-UEMS). Avrupa'da doktorları temsil eden en eski kuruluştur (1958). Brüksel'de devamlı bir sekreteryası vardır. Avrupa Komisyonu'nda uzman hekimleri temsil eder. Avrupa Birliği (EC) ve Avrupa Birliği Doktorlarının Daimi Komitesi (Standing Committee of Doctors of EC) ve Tıp Eğitimi Öneri Komitesi ile devamlı temas halindedir. EUMS de gönüllü

bir kuruluştur, üye ve yardımcı üye (Türkiye, Macaristan, Malta, Kıbrıs gibi) ülkelerin uzman dernekleri birliğinin gönderdiği ödentiler ile çalışmalarını yürütür. EUMS üye ülkelerin TIP UZMANLARI Birliğinin gönderdiği temsilcilerden oluşur. TÜRKİYE'yi gözlemci olarak (associated member) şimdilik Türk Tabipler Birliği temsilcisi temsil etmektedir. Organizasyonun bir icra komitesi ve 39 uzmanlık dalını temsil eden 30 "Monospesialist Section"ı vardır.

AVRUPA TIP UZMANLARI BİRLİĞİ'nin UZMANLIK Bölümü (UEMS Specialist Section): Burada gastroenteroloji örneğine geçerek konu ele alınacaktır. "The Gastroenterology Section of the UEMS. Üye ülkelerden katılan ikişer delegeden oluşur. Eğitim, insan gücü, topluma ait sayısal veriler üzerinde çalışmakla beraber son zamanlarda "The European Board of Gastroenterology (EBG) konusunda önemli girişimlerde bulunmaktadır.

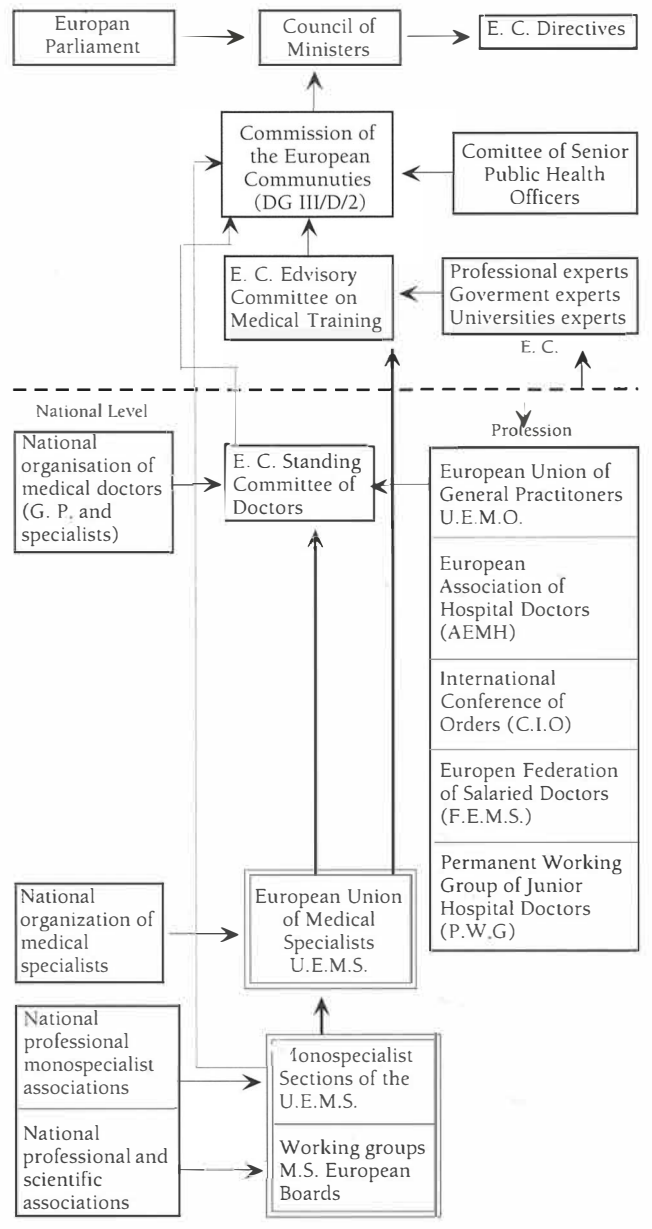
THE EUROPEAN BOARD OF GASTROENTEROLOGY (EBG): GASTROENTEROLOJİ SEKSİYONU'nun bir çalışma gurubudur. Üye ülkelerin seksiyon temsilcilerinden birisi ve ulusal gastroenteroloji derneklerinden gelen birer temsilciden oluşur. EBG nin birçok fonksiyonu olmakla birlikte öncelikli görevi "the Diploma of Recognition of Quality of Training in Gastroenterology" konusundaki çalışmaları organize etmek ve yönetmektir. Bu diplomanın tam tanımı "The Diploma of Recognition of Quality of Training in Gastroenterology of the European Board of Gastroenterology of the EUMS dir. Bu diploma (European Fellow of Gastroenterology) klasik klinik bir imtihandan sonra verilmez. Yani bu diplomaya sahip olmak için imtihana girmeye gerek yoktur. Standardize edilmiş bir eğitimi, yetkin eğiticilerden, standart alt yapıya sahip bir kuruluştaki belli program dahilinde alıp almadığı değerlendirilerek verilir. Eğitim merkezleri ve eğiticilerde UBG standartlarına sahip ise değerlendirme sonucu "European Centre of Training in Gastroenterology", "European Teacher of Gastroenterology" diplomaları verilmektedir.

EGB'un değerlendirmeleri periyodik ziyaret ve denetlemeler ile olmaktadır. EGB nin önerdiği program şunları içermektedir:

TEORİK BİLGİ: Gastroenteroloji, gastrointestinal kanal, hepatobiliyer sistem ve Pankreas hastalıklarının içerir. Ayrıca Histopatoloji, Hematoloji, Mikrobiyoloji, Parazitoloji, Biyokimya, İmmunoloji, Farmakoloji, Genetik, Moleküler Biyoloji, Epidemiyoloji, İstatistik, Medikal Demografi ve Sağlık Ekonomisi'ni de içerecek bilgilendirici programda olmalıdır.

MÜLTİDISİPLİNER YAKLAŞIM: Klinik sorumluluk geliştirecek şekilde yönlendirme, multidisipliner toplantılar organize etmek. Adayın yapılan incelemeleri yeterince değerlendirebilmesi için radyoloji ve nükleer tıp, ileri radyolojik incelemeler konusunda yeterli bilgi edinmesini sağlayacak programlar konması.

GASTROİNTESTİNAL PRATİK GİRİŞİMLER: Aday

Tablo 1

yaptığı girişimleri ve komplikasyonlarını özel defterine kaydedecek.

Abdominal Ultrasonografi	300
Üst Gastrointestinal sistem Endoskopisi	300
Skleroterapi (Varis kanaması)	30
Total kolonoskopi	100
Polipektomi-Hemostatik teknik	50
Rektoskopi	100
Abdominal ponkiyon-Biyopsi	50

Yukarıda belirtilenler gastroenteroloji uzmanı olacak tüm adayların yapmak zorunda olduğu girişimlerdir. Zorunlu olmayan, gastroenterolojinin özel alanlarında isteğe bağlı olarak diploma almak isteyenlerin aşağıda belirtilen sayılarda girişim yapmaları halinde her konu için ayrı diploma verilir.

Terapötik Endoskopi (Laser terapi, Striktür dilatasyonu gibi)	100
ERCP	150
Manometrik, pH metrik inceleme	50
Endoskopik Ultrasonografi	150
Diagnoskopik Laparoskopji	50
Girişimsel Proktoloji	80
HEPATOLOJİ : Karaciğer transplantasyonu takibi ve kompleks karaciğer hastalıkları izleyenlere.	

Aday çalışma ve girişimlerini kaydettiği defteri, çalışma programlarını ülkesinde almış olduğu Gastroenteroloji diplomasını, Uluslararası tanınmış bir dergide yayınlanmış iki makalesini, Ulusal veya uluslararası gastroenteroloji kongresinde yapmış olduğu iki tebliğin özetini değerlendirmek üzere EBG çalışma gurubuna gönderir.

EĞİTİM VEREN MERKEZLERDE ARANAN KRİTERLER:

TAM TEŞEKKÜLLÜ eğitim hastanesi (Üniversite veya eş değer kuruluşlar), kütüphane, konferans salonu, Cerrahi, patoloji, radyoloji bölümleri olmalı. Cerrah, patolog, radyologlar ile interdisipliner toplantılar yapılmalı. Konferans, multidisipliner simpozyum, klinik toplantı, seminer (en az haftada bir), dergi saati gibi aktivitasyonlar yapılmalı. Adayların lokal, bölgesel, ulusal toplantılara katılması sağlanmalı. Merkez araştırma olanaklarına sahip olmalı ve adayların kullanımına açılmalı. Merkez yeni teknikleri yerleştirmeye çaba göstermeli. Adaylara uluslararası dergilerde en az iki makale yazacak şekilde imkan hazırlanmalı.

Adaylara kongrelerde en az iki tebliğ yaptırılmalı. GASTROENTEROLOJİ Eğitimi en az 6 yıl olmalı, bunun en az iki yılı iç hastalıklarında geçmelidir. 3-4 yılın Gastroenteroloji ve bir yılın tam gün araştırmaya ayrılacak şekilde planlanmalıdır.

EBG nin AMACI: Yüksek niteliklere sahip gastroenterolog yetiştirmek ve yüksek kalitede hizmet üretmektir. Serbest dolaşım hakkına sahip olacak uzman doktorları eşdeğer standartlarda yetiştirmektir. Ayrıca Gastroenterolojinin bilimsel gelişimine katkıda bulunmaktır.

Avrupa Birliğinde serbest dolaşım hakkından yararlanacak olan ilk profesyonel grup doktorların olacağı düşünüldürse konunun önemi tıp mensuplarınca daha kolay anlaşılacaktır. Geleceğin gastroenterologlarını üstün bilgi, beceri, araştırmacı nitelikleri olan doktorlar olarak yetiştirecek olursak ancak o zaman bu ülke için bir

şeyler yapabilmiş olacağız. Avrupa Birliği'ne hazırlık çalışmaları içinde olan ülkemizde eğitim programlarını standardize etmek, alt yapı sorunlarını çözmek, gerekli araştırma laboratuvarlarının biran önce açılması için büyük bir gayret içinde olmamız gerekmektedir. Avrupa Birliği konusunda genişçe yer vermemizin nedeni konunun ülkemiz için yaşamsal bir konu olmasından kaynaklanmaktadır. Kongrenin birinci gününde yapılacak panelde konu tartışmaya açıldığı zaman yapacağımız katkılar gelecek çalışmalara ışık tutacaktır.

Derginin bu sayısı kongre sayısı olarak düzenlendiğinden derleme makalelere fazlaca yer verdik. Bu konuda bizlere anlayış göstereceğinizi umut ederiz. Başarılı bir kongre geçireceğimiz inancı içinde saygılarımızı sunarız.

Editör

Dr. Ali Özden

Yardımcı Editörler

Dr. Cihan Yurdaydın
Dr. Bülent Siviri
Dr. Uğur Yılmaz

Kaynaklar

1. Lowry Stella. Medical Education. BMJ Publishing Group. 1993
2. Toner Michael, White Christopher. Bluff your way in the European Community, Ravette Books 1993.
3. Türkiye ve Gümrük Birliği. Yeni Yüzyıl Kitaplığı, 1995
4. Richards Tessa, Medicine in Europe, BMJ Publishing Group, 1992.
5. Veysel Bozkurt. Avrupa Birliği. Ezgi Kitabevi 1993.
6. The Future of Health Care BMJ. 1992.

EBG için ihtisasa yeni başlamış veya önce başlamış olanlar. Eğitim Merkezleri, Eğitim merkezlerinde çalışan eğitici kadrolar daha geniş bilgi için aşağıdaki adres ile yazışma yapabilir.

Dr. CN Mallinson
Clinical Investigation Unit
Lewisham Hospital
Lewisham High Street
LONDON, SE13 6 LH
(Telephon number: 081-6902359)